

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Cob/198/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117225032
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Krišková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:6117225032.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Kriškovej a členiek senátu JUDr. Nory Vladovej a JUDr. Viery Malinowskej v právnej veci žalobcu: Náhradné vozidlo, s.r.o., Tolstého 1201/20, 010 01 Žilina, IČO: 50 496 166, zastúpeného: ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., Tolstého 1201/20, 010 01 Žilina, IČO: 36 864 455 proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpenému: JUDr. Felix Neupauer, advokát, Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 36 864 455, v konaní o zaplatenie sumy 237,10 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 35Cb/146/2017 - 159 zo dňa 18. 2. 2020 takto

rozhodol:

- I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 35Cb/146/2017 - 159 zo dňa 18. 2. 2020 v napadnutom výroku I. a súvisiacom výroku III. p o t v r d z u j e .
- II. Napadnutý výrok II. m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 237,10 Eur od 29. 4. 2017 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- III. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 237,10 EUR do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Ďalej rozhodol, že vo zvyšnej časti žalobu žalobcu zamietá (výrok II.) a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi plnú náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (výrok III.).

2. V odôvodnení rozhodnutia prvoinštančný súd uviedol, že žalobou sa žalobca od žalovaného domáhal zaplatenia istiny vo výške 237,10 EUR s príslušenstvom z titulu nevyplatenia časti náhrady škody. Nárok žalobca odôvodnil neoprávneným odmietnutím vyplatenia časti nároku na náhradu škody titulom dopravnej nehody. Žalovaný nepriznal právnomu predchodcovi žalobcu časť uplatnenej náhrady škody spočívajúcej vo výdavkoch na zapožičanie náhradného motorového vozidla poškodeným po dobu opravy poškodeného motorového vozidla. Za zapožičanie náhradného motorového vozidla bola právnomu predchodcovi žalobcu vystavená faktúra na sumu 930,- EUR. Žalovaný uhradil náklady zapožičania motorového vozidla žalobcovi vo výške 692,90 EUR. Predmetom žaloby teda zostala suma 237,10 EUR s príslušenstvom. Žalovaný krátil uplatnený nárok na náhradu škody v žalovanej výške z dôvodu, že uhradil len skutočnú škodu a nárok na náhradu škody v žalovanej výške 237,10 EUR zamietol z dôvodu, že neakceptoval celú dobu prenájmu náhradného motorového vozidla ako účelnú. Mal za to, že oprava vozidla bola ukončená 16.3.2017 a poškodený vozidlo prevzal až 22.3.2017. Žalovaný však

akceptoval nutnú dobu zapožičania len do 16.3.2017 a žalovaný nárok predstavuje náklady zapožičania náhradného motorového vozidla od 16.3.2017 do 22.3.2017. Na základe vykonaného dokazovania súd ustálil, že pri škodovej udalosti vznikla škoda na motorovom vozidle právneho predchodcu žalobcu X. B., pričom škodu spôsobil poistenec žalovaného. Žalobca uzatvoril s poškodeným Zmluvu o nájme dopravného prostriedku dňa 3.3.2017, na základe ktorej zapožičal poškodenému náhradné motorové vozidlo. Na základe zmluvy vystavil žalobca poškodenému dňa 22.3.2017 faktúru č. 2017007 na sumu 930,- EUR za prenájom vozidla. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 22.3.2017 súd zistil, že poškodený postúpil svoju pohľadávku s príslušenstvom voči žalovanému na žalobcu. Z uplatnenia náhrady škody z postúpenej pohľadávky zo dňa 23.3.2017 súd zistil, že žalobca uplatnil pohľadávku voči žalovanému vo výške 930,- EUR. Žalovaný titulom náhrady škody priznal a vyplatil žalobcovi pred podaním žaloby sumu 692,90 EUR a krátil uplatnenú náhradu škody o žalovanú výšku 237,10 EUR. Na základe toho sa strany sporu ustálili na tom, že predmetom sporu sú len náklady zapožičania náhradného motorového vozidla vo výške 237,10 EUR za obdobie od 16.3.2017 do 22.3.2017. Žalovaný v rámci procesnej obrany v spornej časti nákladov zapožičania uviedol, že nevyhnutné náklady spojené s prenájomom náhradného motorového vozidla predstavujú len tie náklady, ktoré vznikli počas doby 15 dní nakoľko vozidlo bolo opravené 16.3.2017 a právny predchodca žalobcu si ho mohol prevziať 17.3.2017. Žalovaný namietol dôvodnosť uplatnenia nároku na úrok z omeškania s tým, že žalobcovi právo na úroky z omeškania nevzniklo z dôvodu, že mu žalovaný oznámil dôvody nevyplatenia pôvodne žalovanej časti náhrady v lehote 3 mesiacov od nahlásenia poistnej udalosti. Žalovaný taktiež namietol nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu. V tejto súvislosti súd ustálil, že postúpením neuhradenej pohľadávky dlžníkom veriteľovi - budúcej pohľadávky dôjde k zániku pôvodného záväzku dlžníka započítaním s pohľadávkou žalobcu z titulu nájomného oproti pohľadávke poškodeného z titulu odplatného postúpenia budúcej pohľadávky a účinky započítania sú totožné ako v prípade zaplatenia pohľadávky. Nájomné za náhradné vozidlo teda bolo uhradené samotným postúpením.

3. Prvostupňový súd tiež po vykonaní dokazovania ustálil, že poškodený žiadnym spôsobom neprispel k navýšeniu nákladov zapožičania náhradného motorového vozidla v žalovanom rozsahu a teda nie je možné od neho spravodlivo požadovať, aby znášal náklady v žalovanej výške. Taktiež od neho nie je možné spravodlivo požadovať, aby disponoval (ako účastník škodovej udalosti, ktorú nezavinil) dostatočnou hotovosťou na vyplatenie nákladov opravy servisu v hotovosti len za účelom, aby skrátil dobu zapožičania náhradného motorového vozidla. Súčasne súd prisvedčil argumentácii žalobcu a konštatoval, že náklady zapožičania náhradného motorového vozidla prestali byť účelne vynaloženými až momentom reálneho odovzdania opraveného vozidla a v žiadnom prípade nie vystavením faktúry bez možnosti jeho reálneho užívania. Súd nespochybňuje právo žalovaného využiť 15-dňovú lehotu na plnenie avšak za podmienky, že bude znášať náklady zapožičania do doby vystavenia oznámenia. V časti výšky zákonného úroku z omeškania súd konštatoval, že prvú úhradu časti uplatneného nároku nákladov zapožičania náhradného motorového vozidla spolu s oznámením dôvodu zamietnutia zvyšnej časti žalovaný zaslal žalobcovi v lehote troch mesiacov od nahlásenia škodovej udalosti a preto žalobcovi nevznikol nárok na uplatnenie úroku z omeškania.

4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní úspešný a preto mu bola priznaná plná náhrada trov konania.

5. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalobca aj žalovaný. Žalobca napadol rozhodnutie vo výroku II. z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. a uviedol, že napadnutý rozsudok a jeho odôvodnenie je v rozpore s ust. § 220 ods. 2 C.s.p., závery súdu nespĺňajú dané podmienky, a absentuje v ňom popis myšlienkového postupu, ktorým súd dospel k záverom, čím sa rozhodnutie javí ako nepreskúmateľné. Rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré spočíva v nesprávnej interpretácii ust. § 11 ods. 6, 7 a 8 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o PZP“). Ustanovenia § 11 ods. 6, 7 a 8 zákona o PZP nedávajú jednoznačnú odpoveď na to, či a kedy má poškodený nárok na zaplatenie úrokov z omeškania. K chybnjej interpretácii, v zmysle ktorej má mať úrok z omeškania povahu určitej sankcie za nesplnenie nepeňažných záväzkov poisťovateľa uvedených v § 11 ods. 6, žalobca poukazuje na to, že ustanovenie odseku 8 v poznámke pod čiarou prostredníctvom odkazu 15a odkazuje na ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré hovorí o tom, že veriteľ má právo požadovať úroky z omeškania v prípade, ak je dlžník v omeškaní s

plnením peňažného dlhu. Pre prípady nepeňažných záväzkov odkazuje na právnu úpravu týkajúcu sa poplatku z omeškania, prípadne zmluvnej pokuty. Právny poriadok Slovenskej republiky totiž nepozná nárok na zaplatenie úrokov z omeškania pri nesplnení nepeňažného záväzku. Má za to, že ak v zmysle SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole (ďalej len „smernica 2009/103/ES“) malo toto zákonné ustanovenie plniť povahu sankcie za nesplnenie nepeňažného záväzku poisťovateľa, je možné ho vykladať len tak, že v takomto prípade vzniká poškodenému právo na zaplatenie poplatku z omeškania, prípadne iného sankčného poplatku. V opačnom prípade absolútne stráca význam ustanovenia § 11 ods. 7, ktoré zakotvuje splatnosť pohľadávky poškodeného na poskytnutie poisťného plnenia, a to dvomi spôsobmi. Ak by sme pripustili argumentáciu žalovaného a následne i prvoinštančného súdu vo vzťahu k tejto otázke, malo by to za následok, že poisťovňa by v podstate v každom jednom prípade mohla z uplatneného nároku poškodeným uhrádzať symbolické 1 €, pričom zvyšnú časť by poškodený musel uplatňovať v rámci súdneho konania, to však bez sankcie vo vzťahu k poisťovni v podobe úroku z omeškania. V týchto prípadoch by totiž poškodenému vznikal nárok na zaplatenie úrokov z omeškania až po doručení právoplatného rozhodnutia súdu poisťovni. Takýto výklad je neprípustný aj z pohľadu smernice 2009/103/ES, ktorá výslovne rozlišuje medzi prípadmi, kedy poškodený riadne a včas v potrebnom rozsahu zdokladuje svoj nárok a vyčíslil ho a prípadmi, kedy je sporná zodpovednosť za škodu alebo škoda nie je presne určená alebo vyčíslená. Tam, kde poškodený predloží všetky doklady, riadne vyčíslil nárok a napriek tomu poisťovňa poisťné plnenie v celku alebo v časti neposkytne, je dôvod sankcionovať takýto postup poisťovne aj vo forme úroku z omeškania. Ak teda zákonná úprava týkajúca sa úrokov z omeškania vyplývajúca z ust. § 11 ods. 6, 7, 8 Zákona o PZP nedáva jednoznačnú odpoveď na otázku, kedy vzniká poškodenému nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, pokiaľ viaže tento moment alternatívne na ukončenie šetrenia poisťnej udalosti a súčasne právoplatnosť súdneho rozhodnutia, v takom prípade je potrebné vychádzať z účelu právnej normy, ktorou je dosiahnutie efektívnej reparácie náhrady škody, a preto je nutné vychádzať z okolností a dôvodov neposkytnutia plnenia poisťovňou. Pokiaľ poškodený dostatočne splnil povinnosť predložiť všetky potrebné podklady pre ukončenie šetrenia poisťovne a poskytnutie poisťného plnenia, a to v rozsahu postačujúcom pre priznanie nároku súdom, je potrebné takýto postup zohľadniť pri posudzovaní otázky vzniku omeškania na strane poisťovateľa. Žalobca má za to, že uvedený výklad zodpovedá obsahu smernice 2009/103/ES, čl. 22 Postup pri náhrade škody, pričom poukázal v odvolaní na niektoré rozhodnutia súdov a navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 237,10 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 29.04.2017 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia a o trovách konania rozhodne tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a na odvolacom súde v rozsahu 100%.

6. Žalovaný podal odvolanie proti výroku I. a III. rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodov § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p., rozsudok v napadnutej časti považuje za nesprávny, nezákonný a navyše aj arbitrárny. Podľa názoru žalovaného je rozsudok výsledkom zjavnej svojvôle súdu prvej inštancie a trpí vo svojej podstate aj samotnou nepreskúmateľnosťou. Prvoinštančný súd vyslovil právne závery, avšak nevysporiadal sa so skutočnosťami, zohľadnenie ktorých je nevyhnutné pre právne posúdenie veci a rozhodol na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnil. Právo na spravodlivý proces spravidla vyžaduje, aby rozhodnutie súdu bolo odôvodnené. Vyplýva to z potreby transparentnosti vykonávania spravodlivosti, ktorá je inherentná každému jurisdikčnému aktu. Ďalej žalovaný uviedol, že sa súd prvej inštancie nedostatočným a nesprávnym spôsobom vysporiadal s namietanou aktívnou vecnou legitimáciou žalobcu vo vedenom spore. Žalovaný má za to, že žalobca nebol vo vedenom súdnom konaní aktívne vecne legitimovaný. Zo súdom uvádzaného zisteného skutkového stavu vyplýva, že poškodený mal voči žalobcovi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre. Z uvedeného potom vyplýva, že poškodený predstavoval subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobcu. Uvedené preukazuje faktúra, v zmysle ktorej subjektom zaviazaným na plnenie bol práve poškodený a nie žalovaný. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj na znenie ustanovenia § 524 Občianskeho zákonníka vyplýva, že nakoľko poškodený predstavoval dlžníka žalobcu, nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky. Uzatvorením predmetnej Zmluvy o postúpení nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu (nakoľko uvedenú pohľadávku žalobcu pred jej cesiou poškodený žalobcovi neuhradil a teda mu ako pohľadávka nevznikla), ale v uvedenom prípade došlo k postúpeniu záväzku poškodeného, ktorý v zmysle vystavenej faktúry predstavuje práve pohľadávku žalobcu. K úhrade faktúry pritom v uvedených súvislostiach logicky nemohlo dôjsť ani na základe vzájomného zápočtu realizovaného v predloženej

Zmluve o postúpení. Vychádzajúc z predloženej Zmluvy o postúpení totiž jednoznačne vyplýva, že prejav vôle jej účastníkov najskôr smeroval k cedovaniu pohľadávky (v zmysle vyššie uvedeného podľa nášho názoru neexistujúcej) a až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok poškodeného a žalobcu. Ak teda poškodený nebol majiteľom pohľadávky voči žalobcovi pred jej postúpením, nemohol túto pohľadávku postúpiť na žalobcu a kauzálne žalobcovi následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenému na zaplatenie odplaty za postúpenie, ktorú následne žalobca mienil použiť na započítanie. Z uvedeného potom vyplýva, že žalobca nemôže predstavovať aktívne vecne legitimovaný subjekt na strane žalobcu v predmetnom súdnom konaní. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu viažucu sa k uzatvoreniu Zmluvy o postúpení medzi poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, týkajúcej sa nemožnosti uzatvorenia takéhoto zmluvného vzťahu, a to z dôvodu, že predmetom Zmluvy o postúpení malo byť postúpenie pohľadávky zo strany poškodeného, ktorú žalobca ako veriteľ eviduje voči poškodenému ako dlžníkovi (t. j. neexistujúci predmet postúpenia), je takýto právny úkon podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka zjavne absolútne neplatný. Žalobca vo vedenom spore žiadnym spôsobom nepreukázal, že poškodený pred údajnou cesiou pohľadávky aj uhradil faktúru žalobcovi, v kauzálnom dôsledku čoho nemohla poškodenému vzniknúť ani pohľadávka voči žalovanému z titulu náhrady účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla. Žalovaný napokon poukázal na to, že prvoinštančný súd výrokom III. zjavne nesprávne priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom je nepochybné, že žalobca na základe rozsudku úspešný v plnom rozsahu nebol a navrhol odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť vo výroku I. a III. a vrátiť vec v zrušujúcej časti tomuto súdu na ďalšie konanie.

7. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý vo svojom písomnom vyjadrení poukázal najmä na to, že žalovaný v podstate vytyka rozhodnutiu súdu prvej inštancie, že sa nestotožnil s ním predpokladaným hodnotením skutkových okolností, procesného stavu v konaní a právnym názorom vo vzťahu k jeho návrhu na zamietnutie žaloby. Nie je však možné dôvodne vytykať súdu prvej inštancie, že sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s argumentáciou sporových strán podľa predstáv odvolateľa. Nespokojnosť odvolateľa s hodnotením priebehu a výsledku konania a s právnym posúdením súdu prvej inštancie v rámci rozhodnutia o peňažnom nároku, pokiaľ sú dostatočne dodržané zákonné limity preskúmateľnosti a zrozumiteľnosti dôvodov rozhodnutia, netvorí opodstatnený dôvod odvolania. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa. Ďalej žalobca považuje argumentáciu žalovaného k nedostatku aktívnej legitímácii za zmätočnú a zavádzajúcu, keďže v záujme predísť dvojakému splneniu vzájomných pohľadávok, na strane poškodeného povinnosti splniť žalobcovi nájomné za prenájom vozidla a na strane žalobcu povinnosti zaplatiť poškodenému odplatu za postúpenú pohľadávku, tak žalobca a poškodený uzatvorili súčasne s postúpením pohľadávky dohodu o vzájomnom započítaní týchto pohľadávok, uzavretia týchto dvoch zmlúv dochádza podľa prejavenej a súhlasnej vôle zmluvných strán k stretu pohľadávky žalobcu z titulu nájomného voči poškodenému a pohľadávky poškodeného voči žalobcovi na zaplatenie odmeny za postúpenie budúcej pohľadávky, ktorým momentom sa zároveň mení charakter pohľadávky na existujúcu v konkrétnej sume a výške. Tým je dosiahnutý účel inštitútu započítania, ktorým je dosiahnutie zániku vzájomných záväzkov bez toho, aby došlo k vzájomnému finančnému plneniu. Nemožno sa stotožniť s názorom žalovaného o nemožnosti splnenia záväzku poškodeného započítaním, nakoľko v zmysle voľnej dispozície účastníkov zmluvných vzťahov bolo na poškodenom, že sa rozhodol svoj záväzok voči žalobcovi splniť takýmto spôsobom. Argumentáciu žalovaného nepovažuje žalobca za správnu, nakoľko vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a nie je súladná s ustálenou súdnou praxou súdov. V otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobcu za obdobných skutkových okolností poukázal na viaceré súdne rozhodnutia. Žalobca sa nestotožnil ani s tvrdeniami o absolútnej neplatnosti postúpenia pohľadávky z dôvodu jej neexistencie, keďže išlo o budúcu a identifikovateľnú pohľadávku, ktorej postúpenie je možné. Tiež sa domnievame, že námietka nedostatku aktívnej legitímácie je nedôvodná s poukazom na čiastočnú úhradu plnenia. Uhradené poistné plnenie žalovaným predstavovalo plnenie nároku žalobcu súvisiace s prenájomom náhradného vozidla, preto popretie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu takýmto konaním žalovaného stratilo vecno-právny základ.

8. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. C.s.p. prejednal vec podľa § 380 ods. 1 bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolaní, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s ust. § 219 ods. 3 C.s.p. oznámený na webovej stránke a úradnej tabuli Krajského súdu v Bratislave. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu

prvej inštancie, s dôvodmi odvolania žalobcu aj žalovaného odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné v časti nároku na zaplatenie úrokov z omeškania zmeniť a odvolanie žalovaného dôvodné nie je.

9. Z obsahu spisu vyplýva a v konaní bolo preukázané, že v dôsledku dopravnej nehody bolo poškodené motorové vozidlo poškodeného, ktorý si na dobu počas nevyhnutného času opravy poškodeného motorového vozidla zapožičal od žalobcu náhradné motorové vozidlo. Za dobu nájmu 20 dní žalobca vystavil faktúru na sumu 930,- EUR. Zmluvou o postúpení pohľadávky poškodený postúpil žalobcovi svoju pohľadávku voči žalovanému. Išlo o nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov za nutné užívanie náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodou na vozidle poškodeného. Zmluvné strany sa tiež dohodli na zápočte ich vzájomných nárokov s tým, že žalobca si bude pohľadávku voči žalovanému vymáhať vo vlastnom mene a na vlastný účet. Pokiaľ ide o aktívnu legitimáciu žalobcu, mal ju súd preukázanú samotnou Zmluvou o postúpení pohľadávky, ktorou došlo k postúpeniu pohľadávky a zároveň k vysporiadaniu záväzkov medzi poškodeným ako nájomcom a žalobcom ako prenajímateľom a to na základe vzájomného zápočtu nároku žalobcu na úhradu fakturovaného nájomného s nárokom poškodeného na zaplatenie odplaty za postúpenie pohľadávky a nie so samotným nárokom na náhradu škody. Žalovaný sa k výške uplatnenej sumy v odvolaní nevyjadroval, odvolaním samotnú priznanú výšku nároku nenapadol.

10. Podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Podľa § 388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

12. V časti žalovaným napadnutého výroku I. a súvisiaceho výroku III. odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov meritórneho rozhodnutia, nakoľko na základe vykonaných dôkazov správne zistil skutkový stav, zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, z ktorých dôkazov vychádzal, aké skutočnosti mal vykonanými dôkazmi za preukázané, dôkazy vyhodnotil a zistený skutkový stav správne právne posúdil. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v predmetnej časti a k odvolacím námietkam odvolací súd uvádza nasledovné:

13. V prvom rade sa odvolací súd zaoberal s odvolacou námietkou žalovaného, že rozsudok súdu prvej inštancie je nezákonný a arbitrárny, je výsledkom zjavnej svojvôle a trpí nespreskúmateľnosťou. Ústavný súd SR podľa konštantnej judikatúry (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) vyslovil, že súčasťou základného práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne, zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a ochranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Podľa názoru odvolacieho súdu rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k veci, výsledky vykonaného dokazovania, a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Rozsudok súdu prvej inštancie nemožno považovať za nepreskúmateľný. Z odvolania žalovaného nie je zrejmé, v čom vidí nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozsudku (na ktoré rozhodujúce otázky nedal súd prvej inštancie odpoveď), keď súd prvej inštancie vymedzil sporné a nesporné skutočnosti, so spornými otázkami sa vysporiadal aplikujúc príslušné právne predpisy. Ako vyplýva z judikatúry Ústavného súdu SR, do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/2004).

14. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalovaného spočívajúcou v absencii aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v spojení s tvrdením o absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky,

nakoľko predmetnou zmluvou o postúpení pohľadávky, uzavretou medzi poškodenou ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, došlo k postúpeniu pohľadávky následne uplatňovanej žalobou (a tým aj k vysporiadaniu záväzkov medzi poškodenou a žalobcom). Skutočnou škodou je podľa súdnej judikatúry aj škoda spočívajúca v tom, že poškodený musí vynaložiť vyššie náklady na požičanie vecí, ktorá mu má nahradiť vec, ktorá sa stala v dôsledku poškodenia dočasne nepoužiteľnou vecou v porovnaní s nákladmi na použitie poškodenie veci. Príčinná súvislosť je daná vtedy, ak škodná udalosť skutočne spôsobila škodu, o náhradu ktorej ide (R 7/1992). Súdna prax považuje za skutočnú škodu nielen prípady zmenšenia majetku, ale i prípady vynaloženia akýchkoľvek nákladov vynaložených so vznikom alebo zabezpečením škody. Je nesporné, že poškodený prišiel o možnosť využívať svoje vlastné motorové vozidlo v dôsledku dopravnej nehody, ktorú zaviniel klient žalovaného. Teda predmetom sporu je skutočná škoda podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení so zákonom č. 381/2001 Z.z. t.j. náklady spojené s odstraňovaním dôsledkov poškodenia, medzi ktoré patrí aj prenájom náhradného vozidla a ktorá vznikla poškodenému, ktorý zmluvou o postúpení práva na náhradu škody ako ujmy z dôvodu zapožičania motorového vozidla uzatvoril ako postupca so žalobcom ako postupníkom (zároveň prenajímateľ náhradného motorového vozidla). Predmetnou zmluvou došlo teda k postúpeniu pohľadávky a zároveň k vysporiadaniu záväzkov medzi poškodeným ako nájomcom vozidla a žalobcom ako prenajímateľom. Predmetná pohľadávka mohla byť predmetom postúpenia, pretože postúpené bolo právo na náhradu škody, ktoré vzniklo poškodenému ako následok dopravnej nehody, nejde o pohľadávku, ktorá by nemohla byť predmetom postúpenia v zmysle § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že žalobca je aktívne legitimovaný a v konaní bol preukázaný vznik škody, ktorý spočíva v nákladoch na zapožičanie vozidla. Žalovaný nakoniec aj akceptoval postúpenie pohľadávky keď, čiastočné poistné plnenie poukázal na účet žalobcu, ako postupníka. Náklady síce poškodený ako nájomca náhradného vozidla voči svojmu veriteľovi ako prenajímateľovi t.j. žalobcovi nezaplatil, k vysporiadaniu záväzku však došlo postúpením pohľadávky, v dôsledku čoho si žalobca sám vymáha dlh od žalovaného.

15. Vo vzťahu k namietanej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky teda v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka odvolací súd uvádza, že absolútne neplatným je právny úkon vtedy, ak svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom, pričom v zmysle dôvodov uvedených vyššie konštatuje, že zmluvu o postúpení pohľadávky je jednoznačne možné definovať ako platný právny úkon, od ktorého je možné odvodiť aktívnu vecnú legitimáciu žalujúcej strany sporu v danom sporovom konaní.

16. Pokiaľ ide o krátenie poistného plnenia, kedy žalovaný z fakturovanej sumy za prenájom náhradného vozidla priznal iba časť, žalovaný v odvolaní výšku priznanej sumy nenapadol, odvolací súd sa ďalej výškou priznanej sumy ani nezaoberal.

17. V časti žalobcom napadnutého výroku II. odvolací súd prisvedčil odvolacej námietke žalobcu týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia zo strany súdu prvej inštancie v časti zamietnutia uplatnených úrokov z omeškania, a to predovšetkým s poukazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 309/2020-33 zo dňa 14.10.2021, kde ústavný súd konštatoval, že hoci vzťah poškodeného a poisťovateľa je vzťahom osobitným (a teda nie bežným vzťahom veriteľ - dlžník), čo sa prejavuje v osobitných konštrukciách § 11 ods. 6 - 8 zákona o PZP, ktoré modifikujú osobitnou úpravou následky § 563 Občianskeho zákonníka, predmetné ustanovenia nemôžu viesť k takému výkladu, ktorým by viedol k nepriznaniu úrokov z omeškania z dôvodnej, mimosúdne osobitne kvalifikovaným spôsobom uplatňovanej istiny. V súlade so smernicou EP a Rady č. 2009/103/ES sa vyžaduje, aby členské štáty zaviedli povinnosť poisťovne (alebo jej likvidačného zástupcu) do troch mesiacov reagovať na žiadosť poškodeného o náhradu škody, ktorá má byť podporená primeranými, účinnými a systematickými finančnými alebo inými rovnocennými správными sankciami, pričom smernica zároveň výslovne vyžaduje, aby sa zabezpečilo, že poškodenej osobe budú vyplatené aj úroky. K identickému právnomu záveru dospel Ústavný súd SR aj v náleze sp. zn. III. ÚS 214/2020-29 zo dňa 14.10.2021.

18. V tomto prípade poškodený predložil všetky doklady, riadne vyčíslil nárok a napriek tomu poisťovňa poistné plnenie v časti neoprávnene neposkytla, preto je dôvod sankcionovať takýto postup poisťovne aj vo forme úroku z omeškania, pričom reakcia a oznámenie dôvodu zamietnutia zvyšnej časti uplatneného nároku nie je dôvod zániku nároku na úrok z omeškania.

19. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Obdo/27/2021 zo dňa 23.2.2022 ako súdu dovolacieho, ktorý v odôvodnení rozhodnutia konštatuje, že ak súdy pri výklade ust. § 11 ods. 6 až 8 zákona o PZP vychádzali výlučne z gramatického výkladu uvedených ustanovení, nezohľadnili účel prijatej právnej normy a výklad neuskutočnili eurokonformným spôsobom, nesprávnym výkladom spôsobili, že žalobcovi odopreli časť uplatneného nároku (úrok z omeškania), a to s odôvodnením, ktoré nedalo logické a udržateľné odpovede na podstatné otázky výkladu predmetných ustanovení. Preto pokiaľ bol Ústavným súdom Slovenskej republiky označený ako ústavne nesúladný spôsob akým všeobecné súdy dospeli k záveru o vzniku práva poškodeného na úrok z omeškania až po uplynutí lehoty na plnenie určenej súdom po právoplatnosti rozhodnutia súdu o výške škody, je potrebné rovnaký záver prijať aj v tejto veci. Najvyšší súd dal do pozornosti aj predchádzajúce rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v obdobných veciach, konkrétne rozsudok z 21. mája 2020 sp. zn. 1Cob/100/2019, rozsudok z 29. septembra 2020 sp. zn. 2Cob/200/2019 a rozsudok z 27. apríla 2017 sp. zn. 1Cob/109/2016, v ktorých už Krajský súd v Bratislave prijal záver, že povinnosť poisťovateľa platiť úroky z omeškania podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP sa vzťahuje výlučne na nesplnenie nepeňažnej povinnosti upravenej v ust. § 11 ods. 6 zákona o PZP, avšak nezbavuje poisťovateľa povinnosti poisťovateľa platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenia podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to aj v prípade, ak poisťovateľ splnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 zákona o PZP včas.

20. S poukazom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že žalobca má nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 237,10 EUR od 29.04.2017 do zaplatenia a preto napadnutý rozsudok podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

21. Súvisiaci výrok o trovách prvoinštančného konania odvolací súd potvrdil, žalobcovi, ktorý mal úspech v konaní priznal nárok na plnú náhradu trov konania v zmysle § 255 ods. 2 C.s.p. a § 262 ods. 1 a 2., keďže žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 100%.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 369 ods. 1 v spojení s § 255 ods. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu, o výške ktorých v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

23. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 tretia veta zák. č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).